

Kostnadsfritt boendestöd

Motion till Umeå kommunfullmäktige 2014-11-04

Boendestöd är praktisk hjälp och pedagogiskt stöd i vardagen för personer med psykisk ohälsa. Enligt 5 kapitlet 7 § i socialtjänstlagen ska kommunen verka för att människor som av psykiska eller andra skäl möter betydande svårigheter i sin livsföring får möjlighet att delta i samhällets gemenskap och att leva som andra. Syftet med boendestöd är att tillsammans med den enskilde underlätta den dagliga livsföringen. Boendestöd innefattar också att motivera till att bryta isolering och skapa en fungerande social tillvaro. Den övergripande målsättningen med insatsen är alltid ökad självständighet för den enskilde.

Boendestöd riktar sig oftast till personer som lever längst ut i samhällets marginaler, mår psykiskt dåligt, har dålig hälsa, de lägsta inkomsterna och står längst bort från arbetsmarknaden och har de minsta möjligheterna till egen försörjning. Boendestödet verkar förebyggande, inte minst ur ett barnperspektiv och ett boendeperspektiv. Att ta betalt för dessa insatser är i vissa fall kontraproduktivt för kommunen, eftersom en del personer med stora behov då avstår från insatserna. Det är väl känt för dem som arbetar med målgruppen eller anhöriga att de som är i mest behov av boendestöd aldrig tar emot insatsen, väljer bort eller avslutar vad de redan beviljats, med kostnaden som förklaring. Även om den enskilde efter inkomstberäkningen har för låg inkomst och blir ”nollad”, dvs. inte betalar något alls, så försvåras den enskildes motivation till att ta emot stöd. Istället för att diskutera stödets innehåll med den enskilde blir det en diskussion om hur inkomstberäkningen fungerar. Boendestöd är ett socialt arbete och kan likställas med andra sociala stödinsatser som är avgiftsfria för den enskilde. Boendestöd är inte sällan något som omgivningen ser som oundgängligt för att motverka misär i hemmet, vräkning från bostaden eller undvika upprepade sjukhusinläggningar. Att boendestöd bör vara kostnadsfritt är en självklarhet, vilket det också är i många kommuner så som Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala, Linköping, Lund, Örnsköldsvik, Örebro, Västerås, Norrköping, och många fler.

Boendestöd kan och ska inte betraktas som hemtjänst. Att bevilja insatsen per timme som sedan verksamheten får täckning för tyder på bristande förståelse för boendestödets funktion och karaktär. För att stödet ska vara verkningsfullt måste det flexibelt kunna möta individens behov, där behoven styrs av dagsform och livssituation snarare än behov av bestående karaktär. Verksamheten bör utformas utifrån uppdragsbeställningar med mer tid i början av uppdraget och minskad tid för insatsen i takt med att den enskildes självständighet ökar.

Sett över riket är ensamhet och sysslolöshet ett stort problem för många människor med psykisk ohälsa. Funktionshindret medför ofta isolering och utanförskap. Många saknar inte sällan insikt om behovet av stöd och hjälp. Studier visar att människor i denna målgrupp har precis samma drömmar och

önskemål som alla andra medborgare. Man vill ha; en bra bostad, ett arbete, helst avlönat eller något meningsfullt att göra på dagarna (om man är arbetsförmögen), vänner och en bra fritid. Ju mer den enskilde kan stärkas - desto mindre insatser/kostnader för samhället i stort – desto värdigare tillvaro för de socialt mest utsatta. Då är det viktigt att själva stödet utformas med förutsättningar som främjar syftet med insatsen.

Vänsterpartiet yrkar därför att:

- Boendestödet ska vara kostnadsfritt för den enskilde
- Kommunen ser över andra alternativ till verksamhetens finansiering än ett köp-och-säljssystem.

Ulrika Edman
Vänsterpartiet

